

Vlaanderen
is ondernemen

Toelichtingsdocument Baekelandmandaten

VERSIE DECEMBER 2022

Inleiding

In deze handleiding wordt uitgelegd wat Baekeland-mandaten zijn, wie er voor in aanmerking komt en hoe deze mandaten kunnen aangevraagd worden.

Deze handleiding omvat de algemene informatie over de regeling. Ze moet gelezen worden in combinatie met toelichtingsdocumenten die beschikbaar zijn op de website. Deze toelichtingsdocumenten omvatten o.a. het kostenmodel, de beschrijving van de selectiecriteria, de omschrijving van de onderlinge samenwerkingsovereenkomst enz...

Verdere vragen kunnen steeds gericht worden naar baekeland-IM@vlaio.be

Situering

Baekeland-mandaten hebben tot doel om onderzoekers de kans te bieden een doctoraat uit te voeren in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven in Vlaanderen.

In het kader van de Baekeland-mandaten wordt cofinanciering voorzien van individuele mandaten, met inbegrip van de financiering van de werkingskosten geassocieerd met de projectuitvoering.

Een basisprincipe van het Baekeland-mandaat is dat enerzijds een Vlaamse onderneming betrokken is in de strategische oriëntatie van het project en instaat voor cofinanciering en anderzijds een wetenschappelijke promotor die instaat voor de doctoraatsbegeleiding en verbonden is aan een Vlaamse universiteit.

Deze Vlaamse universiteit, maar ook onderzoeksinstituten (zoals strategische onderzoekscentra, onderzoeksinstituten, hogescholen enz..) kunnen optreden als gastinstelling voor een doctorandus. Voorwaarde daarbij is dat er in alle gevallen een samenwerking is voorzien met de hoger genoemde wetenschappelijke promotor verbonden aan een universiteit.

Een project kan ook aangevraagd worden door meerdere ondernemingen samen, waarbij de bedrijfspartners gezamenlijk instaan voor de cofinanciering en het toepassingspotentieel van het project.

De mandataris kan werknemer zijn van de kennisinstelling (m.a.w. de Vlaamse universiteit of betrokken onderzoeksinstituten) of van de onderneming. De werkzaamheden kunnen plaatsgrijpen bij zowel de kennisinstelling als de onderneming.

De steun wordt toegekend als een projectmatige steun aan de onderneming, dat een samenwerkingsovereenkomst afsluit met de kennisinstelling. Ten aanzien van VLAIO treedt de onderneming op als hoofdaanvrager.

Kenmerken van de regeling

Inhoudelijk

Baekeland-mandaten beogen de ondersteuning van onderzoek dat in geval van succes een duidelijke economische finaliteit heeft en een meerwaarde biedt voor de betrokken onderneming. Het onderzoek is evenwel gericht op een doctoraat en voldoet aan de gangbare criteria voor doctoraatswaardig onderzoek. Om voor steunverlening in aanmerking te komen dient een projectvoorstel voor een Baekeland-mandaat minstens een wetenschappelijke uitdaging en een probleemstelling te bieden die een onderzoeker de kans geeft om zich intellectueel te bekwaamen en door te groeien tot een volwaardige onderzoeker.

Doelgroep

Baekeland-mandaten zijn projecten die toegekend worden aan een samenwerking tussen een Vlaamse onderneming en een Vlaamse universiteit. Zowel de universiteit als onderzoeksinstituten (of onderzoeksinstituten, strategisch onderzoekscentra, hogescholen enz...) kunnen optreden als gastinstelling. Voor de promovering is de samenwerking met een wetenschappelijke promotor verbonden aan een universiteit een noodzakelijke voorwaarde.

Er zijn dus steeds minimaal vijf partijen bij betrokken: (1) VLAIO dat het mandaat toekent, (2) de onderneming die optreedt als hoofdaanvrager, mee instaat voor financiering en een industriële promotor aanduidt, (3) de mandataris, (4) de kennisinstelling waaraan de mandataris verbonden is (d.i. een universiteit, onderzoeksinstituten, strategisch onderzoekscentrum, hogeschool enz...) en (5) de promotor die instaat voor de doctoraatsbegeleiding en verbonden is aan een universiteit. Deze vijf partijen dienen gekend te zijn bij indiening van de projectaanvraag.

Ten aanzien van VLAIO treedt de onderneming op als hoofdaanvrager en als contractant van de steunovereenkomst. De onderneming sluit steeds een samenwerkingsovereenkomst af met de betrokken kennisinstelling, die ook mede ondertekend wordt door de promotor.

De steun wordt door VLAIO toegekend als een projectmatige steun, uitbetaald in jaarlijkse voorschotten aan de hoofdaanvrager (onderneming). De mandataris kan werknemer zijn van de onderneming of werknemer van de kennisinstelling (universiteit of onderzoekscentrum).

VLAIO treedt dus niet op als werkgever en staat niet in voor rechtstreekse betaling van een salaris aan de mandataris. De werkgever, die zowel de kennisinstelling als de onderneming kan zijn, staat in voor de contractuele aspecten m.b.t. tewerkstelling en voor verloning en vergoeding van de mandataris.

Een kandidaat mandataris die wenst een Baekeland-mandaat aan te vragen dient in de eerste plaats een samenwerking met een onderneming en een universitaire promotor uit te werken. De aanvraag zal ingediend worden door de onderneming.

Hoofdaanvrager (onderneming)

Elke onderneming, van kmo tot Vlaamse vestiging van een multinationale onderneming, kan steun aanvragen. Meerdere ondernemingen kunnen ook samen steun aanvragen (zie verder).

Ondernemingen met rechtspersoonlijkheid en met een exploitatiezetel in het Vlaamse gewest komen in aanmerking voor steun. Ondernemingen die zich ertoe verbinden een exploitatiezetel op te richten in het Vlaamse Gewest komen in aanmerking waarbij de eigenlijke steuntoekenning afhankelijk blijft van de effectieve oprichting van de exploitatiezetel.

Een onderneming is een entiteit die een economische activiteit uitoefent en beschikt over rechtspersoonlijkheid. Ingeval van een onderneming-in-oprichting, start-up, spin-off in incubatiefase gaat de steuntoekenning gepaard met de te vervullen opstartvoorwaarde om het bewijs van oprichting (en dus van rechtspersoonlijkheid), voldoende financiering en overname van alle verbintenissen in kader van het project te leveren en dit uiterlijk 4 maanden na de steuntoekenning.

Verder moet de onderneming in staat zijn de resultaten in voldoende mate in Vlaanderen te exploiteren en zo in voldoende mate toegevoegde waarde te creëren in de vorm van tewerkstelling en investeringen (en het uitbouwen van een kennisnetwerk). Dit sluit echter niet uit dat de projectresultaten ook deels in het buitenland kunnen worden toegepast. Export van de innovatieve producten e.d. is geen probleem.

Een onderneming mag op het moment van de indiening niet in moeilijkheden zijn. Toelichting over wat het 'in moeilijkheden zijn' precies inhoudt en hoe VLAIO daar tijdens de evaluatie rekening mee houdt, vind je op de webpagina : <http://www.vlaio.be/onderneming-in-moeilijkheden>.

Ondernemingen uit de non-profit sector:

Privaatrechtelijke en publiekrechtelijke organisaties uit de non-profit komen in aanmerking voor subsidie voor een Baekeland-mandaat onder dezelfde voorwaarden als alle andere organisaties.

Algemeen geldt:

- Er is rechtspersoonlijkheid nodig en de organisatie moet aantonen dat ze een economische activiteit uitoefent (= diensten aanbieden op een vrije markt die vergoed worden aan marktcondities) via een Vlaamse vestiging op een manier dat er kan verwacht worden dat deze voldoende structureel is (voor een langere tijd).
- De not-for-profit organisaties moeten kunnen aantonen dat ze beschikken over voldoende private middelen om hun aandeel in het project te financieren.
- Als een organisatie ontvankelijk is als 'onderneming', kan deze organisatie aanspraak doen op de kmo-toeslag, ongeacht zijn rechtsvorm. Net zoals bij vennootschappen met een aandeelhoudersstructuur kan bij vennootschappen zonder aandeelhoudersstructuur nagegaan worden in welke mate de vennootschap zelfstandig is of deel uit maakt van een groep verbonden ondernemingen. Hierbij wordt o.a. nagegaan wat de stemrechten zijn van leden (en afhankelijkheid van die leden van andere ondernemingen), in welke mate één of enkele ondernemingen de controle uitoefenen over die vennootschap en in welke mate de onderneming onder een centrale leiding staat. De verbonden ondernemingen worden op dezelfde wijze geconsolideerd zoals gangbaar is bij vennootschappen met aandeelhoudersstructuur.

Ondernemingen met rechtspersoonlijkheid van publiekrechtelijke aard:

Aan ondernemingen met rechtspersoonlijkheid van publiekrechtelijke aard kan alleen steun toegekend worden voor een project waarin er daadwerkelijk wordt samengewerkt met ondernemingen met rechtspersoonlijkheid van privaatrechtelijke aard, waarbij de samenwerkende onderneming met rechtspersoonlijkheid van publiekrechtelijke aard in het gesteunde project niet meer dan 70 % van de in aanmerking komende kosten voor haar rekening neemt. Naast bovenstaande voorwaarde is vervulling van de vereisten nodig die ook door een onderneming met private rechtspersoonlijkheid moeten worden voldaan – zij het dat deze voor een aanvrager met rechtspersoonlijkheid van publiekrechtelijke aard, met specifieke aandacht wordt bekeken. De belangrijkste van bedoelde vereisten zijn:

- Beschikken over voldoende cofinanciering (met eigen/private middelen) voor het project;
- Steunbare valorisatiescores halen;
- Valorisatieperspectief ligt buiten een eventuele publieke opdracht van de organisatie.

Samenwerking tussen verschillende ondernemingen

De hoofdaanvrager moet steeds een Vlaamse onderneming zijn zoals hierboven omschreven. Deze hoofdaanvrager kan als enige onderneming de aanvraag indienen of dat doen in samenwerking met één of meer andere bedrijven, waarbij ze samen het risico en de kosten van het project dragen (bedrijfspartners). Alle bedrijfspartners fungeren als co-contractant, waarvan één als hoofdaanvrager.

Ondernemingen kunnen samenwerken om een vraaggedreven doctoraatsproject te ondersteunen, indien ze samen de vereisten van financiële draagkracht en professionele omgeving kunnen leveren. Ze moeten dan een bindende samenwerkingsovereenkomst ondertekenen, waarin ze zich engageren om voldoende tijd en middelen voor het doctoraatsproject vrij te maken. Het project moet dan verankerd worden bij één van de deelnemende ondernemingen, die minstens één werknemer heeft met de competentie om als industriële mentor op te treden.

Ook ondernemingen buiten Vlaanderen met een eigen valorisatie-rationale, kunnen ingeschakeld worden als partner. Zij kunnen zelf niet genieten van Vlaamse steun.

Als in een project meerdere ondernemingen samenwerken en minstens één van hen is een kmo, kan een verhoogde steun worden toegekend (voor verdere toelichting, zie 'Duur en steunbare activiteiten').

Elke bedrijfspartner heeft een eigen valorisatie-rationale. De mogelijke toegevoegde economische waarde voor de bedrijfspartners als gevolg van de onderzoeksresultaten wordt geëvalueerd. Baekeland mandaten beogen geen collectief onderzoek waarbij de resultaten breed gedeeld worden voor een ruime groep van ondernemingen.

De eenduidige aansturing en begeleiding van de mandataris verdient extra aandacht bij aanvragen waar meerdere ondernemingen en mogelijk ook meerdere wetenschappelijke co-promotoren betrokken zijn.

Onderzoeksorganisaties

Enkel bedrijfspartners kunnen optreden als subsidiegerechtigde. Organisaties die beroep doen op programma's met steuntoekenning aan onderzoeksorganisaties voor de uitvoering van niet-economische activiteiten (onafhankelijk onderzoek en/of verspreiding van resultaten uit zo'n onderzoek) hebben zelf geen rechtstreekse toegang tot bedrijfsinnovatiesteun. Te beschouwen als onderzoeksorganisaties zijn bv. kennisinstellingen zoals universiteiten en hogescholen, doch ook Strategische Onderzoekscentra en andere organisaties die toegelaten zijn tot steunkanalen aan onderzoeksorganisaties voor de uitvoering van niet-economische activiteiten.

Bijkomende voorwaarden voor hoofd-/mede-aanvragers

- Niet beschikken over een wettelijk monopolie

Ondernemingen die op grond van een wettelijke bepaling beschikken over een absoluut monopolie binnen het grondgebied van het Vlaamse Gewest of binnen een wezenlijk deel daarvan, komen niet in aanmerking voor steun voor hun projecten, tenzij het project waarvoor zij steun aanvragen buiten het implementatiegebied van dit monopolie valt.

Er is sprake van een monopolie wanneer er op de gegeven markt geen concurrentie is en/of er voor de producten en/of diensten die de betrokken onderneming aanbiedt geen substitutiemogelijkheden of alternatieven voorhanden zijn.

Wat ingeval de organisatie een Dienst Algemeen Belang of een Dienst Algemeen Economisch Belang levert?

De activiteiten die uitgevoerd worden in het kader van een Dienst Algemeen Belang en typisch tot de taak van een overheidsbesturen horen, vormen geen economische activiteit op een vrije markt. Ofwel omdat er geen echte marktvergoeding voorzien wordt, ofwel omdat er een (geografisch) monopolie is. Voorbeelden van dergelijke activiteiten zijn: justitie, politie, onderwijs, netbeheerder waterdistributie, netbeheerder elektriciteitsdistributie enz.

Voor deze activiteiten kunnen binnen de regeling van bedrijfsinnovatiesteun geen subsidies aangevraagd worden, noch is de regeling van de bedrijfsinnovatiesteun toegankelijk voor overheidsbesturen. Organisaties met een gemengde activiteit (economische activiteiten en Diensten Algemeen Belang) kunnen voor de innovaties die betrekking hebben op de economische activiteiten op de vrije markt (en waarvoor een marktvergoeding voorzien wordt) in aanmerking komen voor bedrijfsinnovatiesteun. De activiteiten die uitgevoerd worden in het kader van een Dienst Algemeen Economisch Belang zijn economische activiteiten welke tegen marktvergoeding worden geleverd aan een publieke organisatie onder de vorm van een openbare aanbesteding.

- Niet beschikken over een machtspositie

Een onderneming heeft een machtspositie wanneer zij in staat is om de instandhouding van werkelijke concurrentie te verhinderen en wanneer zij daardoor de mogelijkheid heeft om zich t.o.v. concurrenten, afnemers of leveranciers in belangrijke mate onafhankelijk te gedragen. Een onderneming beschikt over een machtspositie wanneer zij op de valorisatiemarkt waarop het project slaat een marktaandeel heeft van meer dan 50%.

In dergelijk geval wordt beoordeeld of deze machtspositie binnen de valorisatiemarkt waarop het project slaat en met name binnen het grondgebied van het Vlaamse Gewest of binnen een wezenlijk deel daarvan voldoende concurrentieverstorend kan zijn, zodat zij een voldoende reden vormt om steun te weigeren, naar analogie met een wettelijk monopolie.

Industriële promotor

De afdeling van de onderneming waarmee de doctoraatsstudent geassocieerd wordt, moet de kwalificaties hebben om het doctoraatsonderzoek tot het einde toe te ondersteunen. De onderneming moet tenminste één medewerker hebben die de competentie bezit om als industriële mentor/promotor voor de doctoraatsstudent op te treden. Bovendien moet er een professionele omgeving aanwezig zijn die toelaat het doctoraatsproject te ondersteunen.

Mandataris

De mandataris kan werknemer zijn van de onderneming of werknemer van de kennisinstelling. De regeling staat open voor alle kandidaten die door de betrokken universiteit toegelaten worden tot een doctoraatsstudie. VLAIO legt geen bijkomende beperkingen op. De regeling staat dus open voor alle nationaliteiten en alle diploma's die door de universiteit aanvaard worden voor inschrijving in een doctoraatsstudie. Er worden geen graadvereisten gesteld.

De mandataris voert het onderzoeksproject uit in samenwerking met de onderneming en met het laboratorium van de kennisinstelling. Hij of zij is ingeschreven op de rol voor het doctoraat bij de universiteit aan dewelke de promotor verbonden is. Hij of zij verdeelt zijn of haar tijd tussen de kennisinstelling en de onderneming, zoals ook wordt weergegeven in de samenwerkingsovereenkomst.

Duur en steunbare activiteiten

Een mandaat duurt in principe vier jaar. Halverwege het mandaat zal een tussentijdse evaluatie worden uitgevoerd waarbij de voorgang geëvalueerd wordt, maar ook gewaakt wordt over de correcte besteding van het mandaat volgens het overeengekomen doel.

Een Baekeland-mandaat voorziet financiering van de personeels-, overhead- en werkingskosten in relatie met één specifieke werknemer. Een Baekeland-mandaat voor een deeltijdse bezetting is mogelijk met een minimum van een halftijdse bezetting, zolang het vooruitzicht op een doctoraat mogelijk blijft, wat deel uitmaakt van de inhoudelijke evaluatie van de aanvraag.

Bij deeltijdse bezetting kan de projectduur verlengd worden zodat de totale steun overeenkomt met 4 voltijdse mensjaren. Bij een projectduur van meer dan vier jaar wordt de datum van de tussentijdse evaluatie aangepast.

Het opstellen van een begroting volgt het kostenmodel van VLAIO. Meer toelichting omtrent aanvaardbare kosten en de opmaak van de begroting wordt gegeven in het toelichtingsdocument op de website.

De aanvaarde begroting vormt de basis voor berekening van een subsidie. Het basissteunpercentage bedraagt 50% en kan verhoogd worden (cumuleerbaar):

- een onderneming die een kleine onderneming is (ko) kan 20% extra steun krijgen en een middelgrote onderneming (mo) 10% extra steun
- het project kan 10% extra steun krijgen als er een daadwerkelijke samenwerking is tussen meerdere onafhankelijke gesteunde ondernemingen waarbij geen van de ondernemingen meer dan 70% van de kosten van het samenwerkingsproject voor haar rekening neemt én tenminste één partner een kmo is.

VLAIO betaalt de subsidie aan de onderneming die als hoofdaanvrager instaat voor de volledige vergoeding van de partners.

Cumulatie met andere overheidssteun

Bij de berekening van de aanvaarde steun zal rekening gehouden worden met andere overheidssteun (zoals andere subsidies, ...) voor dezelfde kosten (i.e. dezelfde subsidiëerbare basis kan maar één keer voor steun in aanmerking komen binnen VLAIO). In geen geval kunnen de steunpercentages zoals bepaald door de Algemene Groepsvrijstellingsverordening overschreden worden.

Personeelsleden waarvoor begunstigen gebruik maken van specifieke maatregel van gedeeltelijke vrijstelling van bedrijfsvoorheffing voor een Young Innovative Company (YIC)¹, kunnen per 1 januari 2022 niet meer op een projectbegroting worden opgenomen. (Meer informatie voor [alternatieve maatregelen voor gedeeltelijke vrijstelling van bedrijfsvoorheffing](#) op de Vlaio-website).

Behandeling

Indiening

De aanvragen kunnen doorlopend in het jaar ingediend worden. De beslissing gebeurt evenwel gegroepeerd met twee beslismomenten per kalenderjaar. Voor elk beslismoment wordt een uiterste indieningsdatum gedefinieerd en gecommuniceerd via de website.

Ontvankelijkheid

Binnen een periode van 14 werkdagen na de uiterste indieningsdatum wordt beslist over de ontvankelijkheid van de projectaanvraag.

Ontvankelijkheid gebeurt op formele criteria.

- De bedrijfspartners dienen te beschikken over een exploitatiezetel in Vlaanderen. In geval van entiteiten die nog geen zetel hebben in Vlaanderen maar wel voldoende valorisatie voorzien (in de toekomst) kan een aanvraag ontvankelijk verklaard worden mits uitzonderlijke toestemming van VLAIO.
- De onderneming mag op het moment van indiening geen onderneming in moeilijkheden zijn (zie <http://www.vlaio.be/onderneming-in-moeilijkheden>).
- Voor projecten ingediend vanaf 1 oktober 2022 dient bij de steunaanvraag een toelichting van het klimaatplan gevoegd te worden wanneer de (mede)aanvrager:
 - o een grote onderneming is volgens de Europese kmo-definitie
 - OF
 - o een energie-intensieve onderneming is d.w.z. een finaal energieverbruik heeft van meer dan 0,1 PJ (petajoule) op vestigingsniveau. Hierbij wordt gekeken naar de vestiging in Vlaanderen waar het grootste gedeelte van de valorisatie van de gevraagde steun zal plaatsvinden.

¹ De definitie Young Innovative Company is van toepassing op vennootschappen die aan de volgende voorwaarden voldoet:

- het gaat om een kleine vennootschap (KO);
- ze bestaat sinds minder dan 10 jaar;
- ze is niet opgericht in het kader van een concentratie, een herstructurering, een uitbreiding van een vroegere activiteit of een overname van dergelijke activiteiten;
- ze heeft uitgaven gedaan voor O&O die minstens 15% van de totale kosten van het voorgaand belastbaar tijdperk vertegenwoordigen.

- De verschillende partners, met name de onderneming, de kennisinstelling (universiteit, onderzoekscentrum, hogeschool enz.), de mandataris en de wetenschappelijke promotor zijn gekend op het ogenblik van de aanvraag. De onderneming en de kennisinstelling geven hun akkoord met uitvoering van de activiteiten.
- Een industriële promotor is aangeduid door de onderneming voor de begeleiding van de mandataris. In geval het onderzoek gebeurt bij een onderzoeksinstelling die zelf geen doctoraten toekent maar hiervoor samenwerkt met een promotor verbonden aan een universiteit, is eveneens een begeleider bij de kennisinstelling vereist.
- De universiteit waaraan de promotor verbonden is dient de kandidaat te aanvaarden voor inschrijving voor doctoraatsonderzoek. Een verklaring van de universiteit dat de kandidaat voldoet aan alle voorwaarden om toegelaten te worden tot doctoraatsonderzoek is vereist. Idealiter wordt deze toelating gegeven samen met de aanvraag. Indien op datum van indiening nog geen definitieve toelating kan gegeven worden, kan de universiteit een voorwaardelijke toelating geven (met specificering van de voorwaarde) en kan een aanvraag voor een Baekeland-mandaat voorwaardelijk ontvankelijk verklaard worden en de evaluatie reeds opgestart worden.
- De intenties naar intellectuele eigendomsrechten en transfer en gebruik van de resultaten zijn gekend en zijn in het bezit van VLAIO, onder de vorm van ofwel een ondertekende afsprakennota ofwel een samenwerkingsovereenkomst. In afwezigheid van een ondertekende afsprakennota of samenwerkingsovereenkomst op het ogenblik van de projectindiening kan het bevoegde comité van VLAIO een aanvraag voorwaardelijk ontvankelijk verklaren en de evaluatie reeds opstarten. Indien VLAIO echter niet in het bezit is van de ondertekende afsprakennota of samenwerkingsovereenkomst op de deadline voor indiening van deze afsprakennota (deadline vermeld op de website) wordt het dossier “niet ontvankelijk” verklaard en wordt de voorlopig opgestarte behandeling stopgezet. De afsprakennota moet steeds ondertekend worden door de rechtsgeldige vertegenwoordigers van de verschillende partijen.
- Er is geen beperking op het aantal mandaten dat een onderneming kan aanvragen. Een individuele onderzoeker kan maximaal tweemaal optreden als kandidaat-mandataris in een aanvraag voor een Baekeland-mandaat.
- Kandidaat-mandatarissen die reeds houder zijn van een doctoraatsdiploma komen niet in aanmerking.
- Bij de ontvankelijkheidsanalyse heeft VLAIO het recht om bijkomende informatie over formele aspecten op te vragen zoals de status van de onderneming i.v.m. RSZ bijdragen, de financiële draagkracht van de onderneming voor de financiering van het mandaat enz...

Bij positieve evaluatie zal de onderneming zich in een overeenkomst engageren tot financiering van de eigen bijdrage voor het volledige mandaat. Indien er onduidelijkheid is over de situatie bij de onderneming zal VLAIO bijkomende informatie opvragen bij ontvankelijkheid. VLAIO kan ontvankelijkheid weigeren indien er geen elementen zijn die de financiële draagkracht van de onderneming kunnen onderbouwen en/of indien de onderneming niet in orde is met de regelgeving. De behandeling van een aanvraag voor een Baekeland-mandaat wordt slechts opgestart na ontvankelijkheidsverklaring.

Behandelingstermijn

Uiterlijk 90 dagen na ontvankelijkheid neemt het Beslissingscomité Fonds voor Innoveren en Ondernemen een beslissing over steunverlening.

In functie van de gegroepede behandeling worden elk jaar twee uiterste indieningsdata vastgelegd. Het blijft evenwel de ontvankelijkheid die de timing van de beslissing bepaalt, een tijdig ingediende aanvraag die niet ontvankelijk verklaard kan worden binnen de vastgelegde termijn verschuift automatisch naar de volgende evaluatiesessie.

De data zijn indicatief als volgt:

Oproep	Uiterste indiening	Ontvankelijkheid	College	Beslissing
Oproep 1	eind maart	april	mei/ juni	Midden juli
Oproep 2	begin september	september	oktober/november	Eind december

Bij elke behandelingssessie zullen de exacte data via een oproep tot het indienen van voorstellen kenbaar gemaakt worden.

Startdatum

De uitvoering van een mandaat start steeds op de eerste dag van een maand. De uitvoering van een mandaat dient opgestart te zijn binnen een termijn van maximaal zes maanden na de beslissing.

Zoals gangbaar bij bedrijfsinnovatiesteun is het mogelijk de uitvoering van een mandaat reeds op te starten voorafgaand aan de beslissing. De startdatum is ten vroegste de eerste dag van de maand volgend op de uiterste indieningsdatum en zover de aanvraag binnen de normale termijn van 14 dagen ontvankelijk kan verklaard worden (of voorwaardelijk ontvankelijk in geval het document voor intellectuele rechten of het document voor de toelating tot doctoraatsonderzoek later wordt ingediend). Het is belangrijk dat bij de eindafrekening de periode voorafgaand aan de beslissing enkel kan gesteund worden indien de uitvoering effectief opgestart was en kosten kunnen aangetoond worden voor deze periode. Indien geopteerd wordt voor een startdatum voorafgaand aan de beslissing gebeurt dit dus op risico van de onderneming. Het is belangrijk dat een mandaat enkel als opgestart kan aanvaard worden indien voldaan is aan de ontvankelijkheidseisen en aan alle voorwaarden om doctoraatsonderzoek uit te voeren. In elk geval kan de uitvoering van een mandaat voor het verrichten van doctoraatsonderzoek niet als opgestart aanvaard worden zolang de kandidaat (nog) niet toegelaten is door de universiteit voor het verrichten van doctoraatsonderzoek.

Behandelingsproces

De eindbeslissing gebeurt op basis van een gemotiveerd advies door externe deskundigen. Dit gebeurt aan de hand van een mondelinge verdediging door de kandidaat-mandataris waarbij het project toegelicht wordt en vragen kunnen beantwoord worden. Er is geen mondelinge toelichting voorzien door de universitaire promotor en/of de vertegenwoordigers van de onderneming.

Door de gegroepeerde beslissing zal een jury eventueel meerdere projectaanvragen behandelen. De evaluatie en toekenning van een appreciatie gebeurt in consensus door al de juryleden. Experts met een affiliatie aan hetzelfde departement als een kandidaat-mandataris of aan de onderneming die optreedt als aanvrager, zijn incompatibel en kunnen niet deelnemen aan de evaluatie van een individueel dossier. Experts dienen een confidentialiteitsnota te ondertekenen die identiek is aan de confidentialiteitsnota voor evaluatie van industriële projecten.

Externe deskundigen worden voor elke oproep aangeduid door VLAIO. Er zijn geen vaste commissies. De namen van de externe deskundigen worden niet bekend gemaakt op voorhand. Op de mondelinge verdediging wordt de mandataris op de hoogte gesteld van de namen van de experts.

Om in de evaluatie een goed evenwicht te houden tussen de toepassingsmogelijkheden tegenover het doctoraatswaardig karakter geldt voor de samenstelling een streefnorm van 50% experts uit de bedrijfswereld of uit andere potentiële gebruikers van de onderzoeksresultaten en 50% uit de academische wereld en uit publieke onderzoeksorganisaties.

Om mogelijke belangenvermenging tussen industriële concurrenten te vermijden, is het mogelijk om industriële experts te wraken. Dit dient te gebeuren op basis van naam of minstens op basis van affiliatie. Wraking kan niet gebeuren op basis van inhoudelijke elementen. Het is dus niet mogelijk om bijvoorbeeld te vragen om alle experts actief in diagnose te wraken. Het is eveneens mogelijk te vragen om academische experts te wraken omwille van een belangenconflict (indien deze een band hebben met een concurrerende onderneming). Bij academische experts is een vraag tot wraking enkel mogelijk op niveau van het departement, niet op niveau van instituut of universiteit.

Bij aanduiding van experts zal VLAIO steeds maximaal rekening houden met de vragen tot wraking. Wanneer gevraagd wordt om een onredelijk hoog aantal namen/entiteiten (>5) te wraken kan VLAIO geen rekening houden met deze vraag. Bij de vraag tot wraking van academische experts is een band met een concurrerende onderneming belangrijk. Indien de vraag enkel steunt op persoonlijke voor- of afkeur kan hier niet altijd rekening mee gehouden worden.

Aanvraag

De evaluatie gebeurt aan de hand van de online projectaanvraag.

Basiselementen voor de evaluatie zijn:

- Onderzoeksvraag/-hypothese
- Innovatiedoel: een kernachtige samenvatting met de nadruk op de doelstellingen en de beoogde bruikbare resultaten; inpassen van het onderzoek binnen de innovatiestrategie van de onderneming;
- Projectbeschrijving: situering, rationale + doelstellingen, aanpak + werkprogramma;
- Beoogde toepassingen en valorisatie;
- Omkadering: omschrijving van de aansluiting van het project bij de expertise van de wetenschappelijke en industriële promotor;
- Begroting
- Curriculum kandidaat-mandataris;
- Verklaringen van kennisinstelling en onderneming betreffende het beschikbaar stellen van ondersteuning en infrastructuur en afspraken naar toekomstige benutting van de resultaten met inbegrip van IE afspraken (afsprakennota);
- Formele informatie

Het innovatiedoel vormt een formeel uitgangspunt voor de latere steunovereenkomst. Dit dient zeer concreet te worden ingevuld. Wijzigingen in de uitvoering binnen de contouren van het innovatiedoel vereisen geen aanpassing van de overeenkomst.

Aanvragen kunnen naar keuze ingediend worden in het Nederlands of het Engels. De verdediging gebeurt in de taal van de aanvraag.

Beslissing door het Beslissingscomité Fonds voor Innoveren en Ondernemen

Beoordelingscriteria

Elke aanvraag wordt gewaardeerd op twee evaluatiedimensies: de wetenschappelijke kwaliteit en de valorisatiedimensie. Voor elke dimensie geeft de jury een appreciatie over de kwaliteit van de kandidaat en over de kwaliteit van het projectvoorstel. De beoordeling gebeurt dus op basis van vier sets van criteria.

De evaluatiecriteria en de evaluatiemethodiek worden verder toegelicht in het document "Toelichtingsdocument Baekeland: evaluatiecriteria".

Voor elk criterium wordt een appreciatie uitgebracht die varieert van kritisch (=onaanvaardbaar) tot zwak, redelijk, goed en uitmuntend. Op basis van de appreciaties voor alle criteria wordt voor elk projectvoorstel een globale appreciatie gegeven voor de wetenschappelijke kwaliteit en de valorisatiedimensie.

Op basis van de toegekende appreciaties beslist het Beslissingscomité Fonds voor Innoveren en Ondernemen over de steuntoekenning.

Hierbij neemt het Beslissingscomité Fonds voor Innoveren en Ondernemen steeds een beslissing over steunbaar versus niet steunbaar op basis van de inhoudelijke appreciaties. Indien de beschikbare begroting ontoereikend is voor steunverlening aan alle steunbare voorstellen, zal een selectiviteit ingebouwd worden waarbij de steun toegekend wordt aan de hoogst gewaardeerde voorstellen binnen de beschikbare begroting.

Herziening

Bij een negatieve beslissing kan de aanvrager (onderneming) een aanvraag tot herziening van de beslissing indienen. Op de website van VLAIO vindt u het besluit van de Vlaamse Regering voor onderzoeksprojecten voor de uitvoering van doctoraatsonderzoek of postdoctoraal onderzoek in samenwerking met onderzoeksorganisaties van 12 mei 2017. De voorwaarden om een herziening aan te vragen worden beschreven in Hoofdstuk 6. Deze vraag tot herziening moet ingediend worden binnen een termijn van 60 werkdagen na de beslissing en dient gebaseerd te zijn op duidelijke en verifieerbare elementen.

Wanneer in de vraag tot herziening de samenstelling van een nieuw expertencollege gevraagd wordt, moet er worden geoordeeld of deze vraag gegrond is. Indien op deze vraag ingegaan wordt, zal de kandidaat-mandataris uitgenodigd worden op een expertencollege dat plaatsvindt in het kader van de eerstvolgende oproep en inhoudelijk zo dicht mogelijk aansluit bij het thema van de projectaanvraag.

Er wordt echter de beperking opgelegd dat eenzelfde kandidaat-mandataris tot maximaal 2 keer de aanvraag kan verdedigen op een mondeling expertencollege. Concreet is na de behandeling van een herziening met een verdediging voor een nieuw samengesteld expertencollege geen herindiening meer mogelijk (met dezelfde kandidaat-mandataris) of bij een herindiening geen herziening met verdediging voor een nieuw samengesteld expertencollege meer mogelijk.

Klacht

Bij ontevredenheid over de behandeling door VLAIO kan te allen tijde schriftelijk, mondeling of elektronisch klacht worden ingediend. Deze klachten worden binnen de 45 dagen na ontvangst behandeld.

Rechten en Plichten

Intellectuele eigendomsrechten (IE)

De onderzoeksorganisatie treedt in dit programma op als een onderzoekspartner. Het gaat hier immers om een inhoudelijke samenwerking tussen onderneming en onderzoeksorganisatie en er worden projectresultaten uit het onderzoek gegenereerd welke vatbaar zijn voor intellectuele eigendomsrechten. In dit geval vergoedt de onderneming de geleverde prestatie aan reële kost en komt daarenboven een regeling overeen in de participatie van de eigendomsrechten op de projectresultaten.

Deze participatie kan bv. volgende vormen aannemen:

- alle eigendomsrechten bij de onderneming met een billijke vergoeding naar de onderzoeksorganisatie bij exploitatie van de projectresultaten;
- opdeling van de eigendomsrechten waarbij de onderneming en de onderzoeksorganisatie elk eigendomsrechten hebben op een verschillende groep van deelresultaten met toekenning van domeinen voor (autonome) exploitatie. Ingeval van onmogelijkheid van opsplitsing van de projectresultaten kan deze toekenning van domeinen voor (autonome) exploitatie ook binnen een regime van gedeelde eigendomsrechten;
- eigendomsrechten op de projectresultaten bij de onderzoekinstelling met minstens een gebruiksrecht op de benodigde projectresultaten voor de onderneming;
- regeling van onverdeelde gemeenschappelijke eigendomsrechten op de projectresultaten bij de onderneming en de onderzoeksorganisatie.

Bovenstaande opties zijn slechts voorbeelden. Diverse combinaties van de voorgestelde situaties en andere opties waar de eigendomsrechten op de projectresultaten uit activiteiten van de onderzoeksorganisatie gedeeld worden, zijn aanvaardbaar voor zover deze niet strijdig zijn met de doelstellingen van innovatiesteun en voor zover er een participatie in de projectresultaten komende uit het onderzoek van de onderzoeksorganisatie wordt geregeld. Essentieel is dat de onderneming minstens over de nodige vrijheid beschikt om de geplande valorisatie waar te maken.

De samenwerkingspartners dienen de basisafspraken hierover bij indiening van de projectaanvraag bij VLAIO kenbaar te maken. Het is evenwel in eerste instantie aan de onderzoeksorganisatie om te waken over de correcte toepassing van de marktprijs voor een geleverde prestatie door deze onderzoeksorganisatie.

Voor de afspraken naar IE en gebruik van de resultaten geldt een algemene standaardregeling. Voor elke individuele aanvraag kunnen in onderling overleg andere bepalingen afgesproken worden.

De basismodellen voor de IE-regeling zijn opgenomen in de standaard Baekeland samenwerkingsovereenkomst opgesteld door de universiteiten en de ondernemingen. Deze standaard samenwerkingsovereenkomst, opgenomen in een toelichtingsdocument, is geen strikte template maar heeft een informatieve functie om de verschillende mogelijke modellen van IE-regelingen toe te lichten.

De kernelementen van de IE-afspraken moeten bij indiening van een aanvraag opgenomen worden in een wederzijds ondertekende afsprakennota. Deze elementen kunnen een rol spelen in de evaluatie indien van toepassing en dienen dus gekend te zijn voorafgaand aan het interview met de jury. Deze afsprakennota maakt deel uit van de ontvankelijkheid. In afwezigheid van een ondertekende afsprakennota (of samenwerkingsovereenkomst) op het ogenblik van de projectindiening kan VLAIO een aanvraag voorwaardelijk ontvankelijk verklaren en de evaluatie reeds opstarten. Indien VLAIO echter niet in het bezit is van de ondertekende afsprakennota (of samenwerkingsovereenkomst) op de deadline voor indiening van

deze afsprakennota (deadline vermeld in het oproepdocument) wordt het dossier “onontvankelijk” verklaard en wordt de voorlopig opgestarte behandeling stopgezet.

De formele bevestiging van de afspraken gebeurt in een samenwerkingsovereenkomst (zie hieronder). Deze dient ondertekend te zijn voor een steunovereenkomst wordt afgesloten na positieve beslissing.

Het is uiteraard essentieel dat de uitgewerkte elementen in de finale samenwerkingsovereenkomst binnen de grote lijnen van de afspraken in de afsprakennota blijven.

Steunovereenkomst

Bij positieve beslissing komt een steunovereenkomst tot stand tussen het Fonds voor Innoveren en Ondernemen. en de hoofdaanvrager (onderneming).

De steunovereenkomst is een middelenverbintenis.

De steunovereenkomst voorziet ook een engagement voor voldoende valorisatie in Vlaanderen bij succesvolle resultaten door de bedrijfsaanvrager.

De steunovereenkomst bevat een engagement van de bedrijfspartner om voldoende eigen financiële middelen te voorzien voor betaling van de eigen bijdrage om de continuïteit te garanderen. De modaliteiten van onderlinge betalingen worden geregeld in de samenwerkingsovereenkomst (zie hieronder).

Indien relevant zal VLAIO specifieke voorwaarden opnemen in de steunovereenkomst, zoals bijvoorbeeld de toestemming door ethische commissies, het bezitten van vereiste vergunningen, enz. Bij twijfel over de financiële draagkracht van de bedrijfspartner gedurende de looptijd van het mandaat kunnen ook financiële voorwaarden opgelegd worden om de financiering van de eigen bijdrage gedurende de uitvoering te waarborgen.

Samenwerkingsovereenkomst

Tussen de partners wordt een samenwerkingsovereenkomst afgesloten, deze regelt minstens:

- afspraken naar onderlinge betalingen;
- aanduiding contactpersonen;
- procedure bij geschillen;
- onderlinge afspraken naar IE en gebruik van de resultaten.

De samenwerkingsovereenkomst wordt minstens ondertekend door de rechtsgeldige vertegenwoordigers van:

- de onderneming;
- de kennisinstelling.

Een steunovereenkomst komt enkel tot stand **na** ontvangst van de samenwerkingsovereenkomst. Een ondertekende samenwerkingsovereenkomst dient uiterlijk vier maanden na de beslissing ontvangen te worden. Indien na vier maanden nog geen samenwerkingsovereenkomst ontvangen is vervalt de positieve beslissing.

De samenwerkingsovereenkomst bevat een engagement van de kennisinstelling en van een promotor die voldoet aan de wettelijke vereisten voor begeleiding van een doctoraat met voldoende continuïteit, om de

doctoraatsbegeleiding waar te nemen. De samenwerkingsovereenkomst bevat ook een engagement van de bedrijfspartner voor financiering van de kosten waarop de subsidie berekend wordt.

Indien in de loop van een projectuitvoering een promotor, om welke reden ook, zijn taken niet langer kan opnemen is een verderzetting van het mandaat met een andere promotor in principe mogelijk. De betrokken kennisinstelling en de onderneming dienen hiertoe de samenwerkingsovereenkomst te wijzigen in onderling akkoord en dit ter goedkeuring voor te leggen aan VLAIO; de steunovereenkomst is afgesloten tussen het Fonds voor Innoveren en Ondernemen. en de hoofdaanvrager en wijzigt hierdoor niet. Indien de kandidaat zijn activiteiten stopzet wordt de overeenkomst, die nominatief is toegekend, automatisch stopgezet.

Uitbetaling

De steun wordt toegekend als een projectmatige subsidie en wordt uitbetaald in jaarlijkse voorschotten aan de hoofdaanvrager.

Het eerste voorschot wordt uitbetaald bij de opstart van het project.

De hoofdaanvrager is verantwoordelijk voor tijdige betaling van eventuele partners in voorschotten. De uitvoerende kennisinstelling (universiteit of andere onderzoeksorganisatie) is contractueel een onderzoekspartner, de hoofdaanvrager betaalt zijn totale factuur die deel uitmaakt van de aanvaardbare kosten van de hoofdaanvrager waarop steun berekend wordt en subsidie toegekend wordt.

De betaling door VLAIO is afhankelijk van correcte naleving van de afspraken.

Op het einde van de projectuitvoering wordt een eindverificatie van de reële kosten uitgevoerd. In functie van de aanvaarde kosten en het toegepaste steunpercentage wordt de totale steun bepaald en een eindschijf uitbetaald waarbij rekening gehouden wordt met de reeds betaalde voorschotten.

Uitvoering

Het innovatiedoel vormt het uitgangspunt van de steunovereenkomst. Wijzigingen in uitvoering binnen het innovatiedoel zijn mogelijk zonder aanpassing van de overeenkomst.

Elk jaar wordt een kort voortgangsverslag ingestuurd. Halfweg het project (tussentijdse evaluatie) en na het einde van de uitvoering is een verslag vereist met:

- wetenschappelijke vooruitgang;
- uitvoering van het innovatiedoel met inbegrip van strategische toepassing;
- valorisatieverslag;
- financieel verslag (enkel na het einde van het project).

De verslaggevingstemplates zijn terug te vinden op de website: <https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/innovatiemandaten/vervolgstappen>.

Tussentijdse evaluatie

Ten laatste na 2 jaar (bij voltijdse bezetting) zal een tussentijdse evaluatie worden uitgevoerd waarbij de vooruitgang geëvalueerd wordt maar waarbij ook gewaakt wordt over de correcte besteding van het mandaat in functie van het overeengekomen doel.

De tussentijdse evaluatie gebeurt a.d.h.v. een verslag met rapportering over de resultaten en de vooruitzichten voor latere toepassingen. De mandataris wordt hierbij steeds de kans geboden op een mondeling vraaggesprek met externe deskundigen waarbij diverse elementen toegelicht worden. Indien relevant kunnen eveneens zowel de wetenschappelijke als de industriële promotor uitgenodigd worden voor een gesprek.

Indien de kandidaat zou wensen gedurende de uitvoering van een mandaat het innovatiedoel ingrijpend te wijzigen dient dit in de tussentijdse evaluatie voorgelegd te worden aan de jury van externe deskundigen. Bij positief advies kan het mandaat verdergezet worden met een gewijzigd innovatiedoel. De jury zal bij deze beslissing rekening houden met de kwaliteit van de voorgestelde wijziging maar ook met de haalbaarheid van het gewijzigd innovatiedoel in de resterende periode, met inbegrip van de kans op het behalen van doctoraat.

Publicatierecht

De finaliteit van een Baekeland-mandaat is het behalen van een doctoraat. Voor een doctorandus is publiceren zeer belangrijk. Binnen een Baekeland-mandaat heeft de mandataris dan ook het recht op publicatie. Binnen de afspraken naar intellectuele eigendom kan publicatie uitgesteld worden voor octrooiredenen. De mogelijkheid tot publiceren door de mandataris kan evenwel niet zonder gegronde reden ontzegd worden.

Herziening van steun

Een Baekeland-mandaat wordt toegekend als steun voor projecten van onderzoek en ontwikkeling van het bedrijfsleven onder het regime van 'industriële onderzoek'. Zoals gangbaar bij industriële projecten wordt een status van de stand van zaken opgesteld op het einde van de projectuitvoering, maar ook 2 en 5 jaar na het einde van de projectuitvoering.

Deze rapportering heeft een tweevoudig doel:

- monitoring van het vooruitzicht op mogelijke toepassingen;
- evaluatie van het al dan niet behalen van een doctoraat.

Indien bij deze rapportering zou blijken dat de uitvoering van het project niet overeenstemde met de modaliteiten van steuntoekenning en het innovatiedoel kan de steun herzien worden door VLAIO. Indien bijvoorbeeld zou blijken dat er in de uitvoering *de facto* geen sprake was van doctoraatswaardig onderzoek en de projectuitvoering overeenstemde met een klassiek ontwikkelingsproject zal de steun minstens herzien worden als steun voor ontwikkelingsprojecten aan de gangbare steunregimes (basissteunpercentage 25% i.p.v. 50%). Dit is eigenlijk een evidente herziening: toekenning van steun onder het regime van industrieel onderzoek aan een project van experimentele ontwikkeling zou door Europa trouwens als een marktversturende steun beschouwd worden. Het bijzondere aan de Baekeland-mandaten is dat hier expliciet naar zal gepeild worden via een vast opvolgingsmoment om oneigenlijk gebruik zoveel mogelijk uit te sluiten.

In de praktijk blijft de *post factum* controle van het onderzoekstype beperkt tot situaties waarbij geen doctoraat werd behaald op het ogenblik van monitoring. Bij het behalen van een doctoraat is er, naast de monitoring van de mogelijke toepassingen, geen verdere analyse na afsluiting van de projectperiode.

Bij het niet naleven van de contractuele afspraken kan VLAIO tijdens de projectuitvoering of bij de opvolging na de projectuitvoering steeds overgaan tot een herziening van de steun met een mogelijkheid tot terugvordering van de reeds uitbetaalde steun bij manifeste gebreken.

VLAIO
Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
www.vlaio.be